

GRUMS KOMMUN

Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2014-10-16

Sida
12(16)

§ 113

Dnr 14/GKS 0557

Handlingsplan för förtroendevaldas säkerhet

Beslut

Handlingsplan för förtroendevaldas säkerhet antas.

Sammanfattning

Karlstadsregionens Räddningstjänstförbund har utarbetat förslag till handlingsplan för förtroendevaldas säkerhet. Planen omfattar ansvarsfördelning, samarbete med polisen, säkerhet vid sammanträden med mera.

Beslutsunderlag

Handlingsplan
Valnämnden 2014-09-02
Kommunstyrelsen 2014-09-30

Utdrag

Magnus Bryske Morin
Lina Bryske Morin

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handlingsplan för förtroendevaldas säkerhet

Innehåll:

Innehållsförteckning.....	1
Inledning.....	2
Definitioner	2,3
Ansvarsfördelning	4
Samarbete med polisen.....	4
Säkerhet vid sammansträden m m.....	4
Utbildning för förtroendevalda.....	4
Rutiner	4

Inledning

Förtroendevalda ska med trygghet och säkerhet kunna utöva sina politiska uppdrag. Det är en grundbult i demokratin. Våld, hot eller trakasserier mot den förtroendevalde, hans/hennes familj eller egendom är inte acceptabelt. Inte heller är det acceptabelt att demokratisk debatt och beslutsfattande riskerar att påverkas på ett otillbörligt sätt genom sådana företeelser. Medvetenheten om våld och hot mot förtroendevalda har ökat under senare år. Då det finns oklarheter beträffande den rättsliga regleringen av arbetsmiljöfrågor vid våld och hot mot förtroendevalda behöver ansvarsfrågor mellan kommunen, de politiska partierna och polisen redas ut. Av stor vikt är också en etablerad samverkan mellan kommunen, de politiska partierna och polisen. Kontinuerlig utbildning av förtroendevalda är också centralt.

Definitioner

Stiftelsen Tryggare Sverige presenterade i mars 2014 en rapport över kommuners arbete mot hot och våld för politiker. I det arbetet används följande definitioner av begreppen våld, hot och trakasserier:

Våld

Med våld avses slag, sparkar eller annan typ av fysiskt våld som riktats mot förtroendevalda med anledning av deras uppdrag. Våld är, fysiskt sett, den grövsta formen av otillåten påverkan. Det kan vara våld, till exempel misshandel, mot en förtroendevald, en anhörig eller en kollega. Det kan även handla om våld mot egendom, till exempel skadegörelse.

Hot

Hot definieras som allt från att någon har uttalat ett konkret hot, till att någon mottagit ett SMS om att egendom ska skadas om en förtroendevald inte fattar ett visst beslut eller förhåller sig passiv. Hot är en form av otillåten påverkan som alltid handlar om straffbara gärningar. Det kan till exempel handla om olaga hot eller utpressning.

Trakasserier

Med trakasserier avses obehagliga telefonsamtal, tecken på kartläggning eller att oönskade varor har beställts i den anställdes namn i syfte att hämnas eller av annat skäl väcka obehag. Det ska noteras att trakasserier är en form av påverkan som inte alltid är straffbar, men som går ut på att ”hota” en förtroendevald med subtila metoder där syftet är att påverka eller reagera på någon som inträffat. I vissa situationer kan emellertid trakasserier betraktas som ofredande, olaga förföljelse eller fridskränkingsbrott.

En samlingsbeteckning av begreppen våld, hot och trakasserier av kvalificerad art är otillåten påverkan. Med otillåten påverkan avses allvarliga trakasserier och hot samt våldssituationen mot person eller egendom, som utöver att vara ett stort arbetsmiljöproblem riskerar att påverka den enskildes beslut etc. och som därför i förlängningen kan utgöra ett hot mot demokratin (se Brå 2005:18 för en utförligare definition och diskussion om otillåten påverkan).

Ansvarsfördelning

Kommunens ansvar

Förtroendevalda omfattas av inte med automatik av samma regelverk som kommunens anställda gör. Det betyder att t ex arbetsmiljölagstiftningen inte är direkt tillämplig när det gäller säkerheten kopplad till politiska uppdrag. Enligt kommunens säkerhetspolicy ingår säkerhet i respektive chefs verksamhetsansvar. Räddningstjänstens säkerhetsavdelning bistår konsultativt. Avdelningen har samma rådgivande och konsultativa roll i arbetet med förtroendevaldas säkerhet. Det betyder att räddningstjänsten svarar för att riktlinjer och rutiner inom området tas fram och hålls uppdaterade samt att lämplig utbildning erbjuds de förtroendevalda. Vid konkret inträffade fall av hot, våld och trakasserier gäller rutin enligt bilaga.

Politiska partiets ansvar

Kommunens ansvar är kopplat till den förtroendevaldes uppdrag, t ex som ledamot i styrelser och nämnder. När förtroendevalda deltar i partipolitiska aktiviteter, exempelvis torgmöten, demonstrationer, uppvaktningar, dörrknackning osv ansvarar respektive parti för att nödvändiga säkerhets- och riskbedömningar genomförs i anslutning till aktiviteten.

Polisens ansvar

Till polisens uppgifter hör att förebygga brott och andra störningar av den allmänna ordningen och säkerheten. Polisen ska övervaka den allmänna ordningen och säkerheten, hindra störningar av ordningen och säkerheten samt ingripa när sådana inträffat.

Polisens ska bedriva spaning och utredning i fråga om brott som hör under allmänt åtal, lämna allmänheten skydd, upplysningar och annan hjälp, när sådant bistånd lämpligen kan ges av polisen.

Polisen ska därutöver fullgöra den verksamhet som ankommer på polisen enligt särskilda bestämmelser.

Samarbete med polisen

Polisen understryker vikten av att alla förekommande former av trakasserier, hot eller våld ska anmälas direkt till polisen av den som drabbats.

Polisen har ett väl utvecklat personsäkerhetsarbete med olika nivåer och specifika åtgärder, som även innefattar förebyggande åtgärder. Polisen kan även göra riskbedömningar på såväl risk- som skyddspersoner.

Säkerhet vid sammanträden m m

Vid planering av sammanträden (kommunstyrelse, kommunfullmäktige, nämnder m fl) eller vid andra arrangemang bör en riskbedömning genomföras med utgångspunkt från de ärenden eller frågor som ska tas upp.

Riskbedömningen bör göras av förvaltningschef/VD eller den som han/hon utser. Riskbedömningen ska ske i samverkan med räddningstjänstens säkerhetsavdelning som föreslår eventuella, lämpliga skyddsåtgärder. Vid behov kan även polisen delta i riskbedömningen.

Utbildning för förtroendevalda

I samband med att nya förtroendevalda utses erbjuder räddningstjänstens säkerhetsavdelning en säkerhetsutbildning där riktlinjer, checklistor och övriga säkerhetsåtgärder tas upp.

Följande rutiner gäller:

Vid trakasserier, hot eller våld

Alla trakasserier och hot ska anmälas direkt till polisen. Det gäller oavsett om det framförts via telefon, besök, brev, e-post eller sociala medier.

- Skriftliga hot eller kränkningar via brev, e-post eller sociala medier skickas till Polisen via e-post till kut.varmland@polisen.se
- Informera alltid kommunens säkerhetsskyddsansvarige Magnus Bryske Morin, tel 0555-421 48.

Om situationen är akut – ring 112

När du tar emot besök

- **Förbokad besök:** Personen ska anmäla sig i receptionen. Personalen där stämmer av med berörd person innan besöket släpps in.
- **Ej förbokad besök:** Personen anmäler i receptionen vem han/hon är och vem han/hon vill träffa. Receptionspersonalen stämmer av med berörd person om besöket kan tas emot eller ej.